

ШЫҢ

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
НЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1959
МАРТ
25
СРЕДА

№ 61 (4289)

Өртөз 20 коп.

ССРЭ-нің профессионалдар эвилелдеринин XII съездине (1 арын).
ССРЭ-нің профэвилелдеринин XII съездине ажиттынган (1 арын).
Бедик джүт дээш амдан эгелеп демисежир (1 арын).
Чел чыдамы планн хуусаа бетинде куусежир дээш (2 арын).
Дружина тургустунган (2 арын).
Н. Тугарини.—Чел чүдлерин бүтү та-ла-бле дөткөжир (2 арын).

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

А. Корягин.—Социалист өнүгүч көлөк болган нити уаус хевирлерин чоккушаштырарын оруктарынын дугайында (2—3 арын).
Г. Валов.—Чон дугайында уаус салымшыкта хары кылдыр (3 арын).
О. Иванов.—Бертелерге төртүтүнген аас-кежир (3 арын).
В. Костенко.—Полхозчу сууруну ба-жык бүтүзүн бедик културалык болдулар дээш (3 арын).

В. Маскаленко, В. Шаститко.—АКШ-биле «ажи ажилдыкта» Пакистанга чүтү бергенди (4 арын).
Француз ажилчы чоннарын чангыс өш (4 арын).
Эйзенхауэр биле Макилланнин калы кылган меделел (4 арын).
Даштыкы монополияларга контроль тургузарын Илдонезиянын ажилчынары негеп турар (4 арын).
Редакцияга чагаалар (4 арын).

ЧОННУҢ СОҢААННАРЫ

РСФСР-нің Дээди Советинге бол-гаш чер-чер Советтеринге март 1-де болган соңгуулар болза, бүгү совет уаус ышаш, Россия Федерациянын болган бистин областын ажилчы чоннары бодунуң төрөн Коммунист партиянын, Совет ча-заан долгандыр кажангылында-ла артык сырай каттыкканым, чангыс өш-сеткидини көтүрсөн. Соңгуула-лар булут байыраал, улаустарын наймаларын бжжынын көргү-зү болган.

РСФСР-нің Дээди Советинге, об-ласть, районнар, хоорайлар, көдө, суурлар Советтеринге бистин об-ластын соңгууларга 2421 кижини соңтаан. Ол дөргө бистин эң ажи ажилчынарымыс, колхозчулармыс, интеллигенциянын эң ажи төлөкчидери, булут мураалы кижилер, чонун соңтааннары, оларнын айбычылары. Оларнын мурунда өш-не харысаталык со-ругалар, организаци кымымак улау ажил-ин турар турар.

Соңгуулар муруну чарынага болган бистин партиянын эөлөк чок XXI съездине коммунист нити-лидиз бисте тургузарын улау программанын ажалдан кылган болган хузаа алган. Ол программа совет уласту чаа чогадымыс бо-даларже, мадырыг ажил-херек-терже, патриоттук көдүрүшкүчө кажангылында-ла артык сорту кинрген.

Чонун соңтааннарынын мурун-да ажил-ин эгертимес. Иланга булутарже, колхоз, совхоз бүтүзү-бүтү 1959 чылда планнарын, со-гукчуларнын чагыларын куусе-ринче чонну мобилизастар таламы-биле хей ажилдар оларнын му-рунда турар турар. Оларны депу-таттар, көдө Советтер ханым-биле медеп билеш, чер-черде карак кымыс ажилдан кинрикөөр.

Өвү районун Торгалыда херө-жөнөр чөргөлиниң даргазы, ол көдө Советтин, район болган об-ласть Советтеринин депутат эл Янзоо депутатка ийги улаа со-гуттурган. Соңгууларнын чагы-ларын кууседр, маалына херөжөс колхозчуларнын артык булутарже-зине калбаа-биле кинрикөөр, колхозчу суурун чагаайкылар, колхозчуларнын амдырал-чуртта-галын културалар дугайында ол улау ажилдарын кылган турар. Эл Янзоо кичи көдө булутуң бая эгелескини. Оң нити ары-силги, кино үрүтүчү үнү турар болган мыд бот-тыныгыр улаа-чүтү болгуму концерттери организастан турар. Болуңу колхозчуң, району-нук көдүдөзине улау уаус-ула-зым, ажилчы чоннарын амды-ралын улам белгилерге эргөскө чутула айтырларын эш Янзоо ка-дурт, оларын область организаци-лаларынга чедир тургузуп, шын, чеп шиптилерин чедип ап ту-рар.

Колхозчу сууруну чурттакчы-ларын суг-биле хандарынарыг кич-чөргөй салырың, алаа четчир сан-ны кулуктар кастырылар Бай-Тайга районда Көп-Сөөк көдө Си-веттин соңгууларын депутатта-рынга чагаан. Ол көдө Совет бир-ги сессиясында-ла соңгууларнын чагыларын чутулаашкан, оларнын чамдыларын боттадырып эгелей берген. Мыд колхоз суурунда үш кулуктары кылдырып эгелээн болган ам улаас ажилалта кин-рер деп турар.

Бажын иштинин эки шкнарым өт-херекселерин Туранның рай-улеттук комбинаты хей-биле боду-риниче киччөргөй салырың Туран-нын соңгууларын хоорай Советин-ге, боттарынын депутаттарыга чагааннар. Бо таламы-биле болган хоорай чагаайкылыгынын тала-мы-биле чамдык хемчеглер алы-нып эгелей бергенни Туран хоорай Советинин куусекумунуң даргазы эш Костенко баштап турар. Мыдм

чжестерин областың иштинде хейнү көргүзүп болур.

Ажил-агыл болган култура тур-гузуушкунуң планнарын куусе-дринче ажилчы чонну мобилиза-стаар, соңгууларын чагыларын кууседр таламы-биле чер-чер Со-веттеринин депутаттарынын ху-дөргөли болган эргелер аажоо улау. Оларын Конституция болган ажилчы чоннар депутаттарынын чер-чер Советтеринин дугайында Дүрдө тодарай айткан. Совет дөргө коллегиялык орган. Ичан-ган төлөдө оң ажил-чорудула-зым чедиксини оң ажилалта бүгү депутаттарын иделейлг кинрикелден улау хамзаарыла-мы. Депутат бүтүзү Советтин канды-бир ажилынга мавыла кинринше, соңгууларын чагы-ларын кууседр-биле ажи ажил-агыл, култура тургузуушкунуң планын кууседр-биле холбошкан айтырларын чутулаашкан шип-тилеринге өш-не иделейлг, инициативтиг, принципалдык бо-лур журут. Эрткен уеде чамдык депутаттар бо таламы-биле сула ажилдан, Советтерин сессияларын-га ховар олуруң, чогур иделейлг иштерин турган буруу шар-вар херек.

Бистин депутат бүтүзүң бот ажил-чорудулазым массаларга кал-баа-биле бидиленген турар журут. Соңгууларын тура-соруң, ча-гыларын канчаар кууседр турар-ын олар депутаттардан негээр эргелг. Ичанган соңгуулар мурунуга үрүтүчү өтөт кылган берип турар депутаттын эң чуту-ла хузаагелеринин бирөөсү бол-гай. Эрткен уеде чамдык депутат-тар, харын-лаа облустукомун чам-дык удуртукчулар соңгууларын-нын мурунуга өтөт кылган бер-бей турганни СЭКП обкомунуң фавралы болган пленумуга ча-тү-биле шүтүчүлүк турган. Ба-таал турар Советинин ажил-чор-удулазым соңгууларга чутулааш-бурден аныла, Советин болган оң куусекумунуң мурунуга боду кандыг айтырларын тургузуп, соңгууларын чагыларын кан-чаар кууседр турарын дынамын берип турар болган ам кылз чогур ажилдарын, чедир кылды-ман чүдлерин чутулааш берип ту-рар хузаагелг.

СЭКП ТК "биле ССРЭ-нің Ми-нистер Чөвүлени сөөлү уеде «Нитинде чөмөнчөлгезин улам ынай көгүдөр болган экижер дугайында», «Нитинде корум-чу-румун камтааларына ажилчы чо-нарын кинрикелсини дугайында» болган «Чонун амдырал хан-дырлыгын экижер таламы-биле хемчеглер дугайында» көнүчү чуту-ла долтааларын хузаа алган. Бо долтааларын чер-черинг бай-далыга таарыштыр кууседринче ажилчы чонну мобилизастары, улап баштаары Советтерин, оң депутаттарынын ажил-чорудула-зымнын үндөни болур. Ол ышаш чедип чыл планнын баштайгы чымы—1959 чылдың онзалга-рын мавыла кууседр, маалы чаш төлүн бүтүн доруттуп өс-түр, чөмөс тарыгага белеткеди дүргөн эки шынарым дооскан, ону агротехниктиг бедик дөргө-лөрттөр, булутуларын баш-тайгы чедиксинини ал-даа бы-жылаар болган улау өөргөдтө-нин, калык камтаалымын, суур-лар, хоорайлар чагаайкылыгы-нын, колхозчу арааттарын амды-ралын културалын көдүрениң таламы-биле чутула ажилдар чер-чер Советтеринин мурунда турар турар-дыр.

Силерин мурунуга ажил-ин эгертимес, өштер, депутаттар, чонун соңтааннары, айбычылары, Ажил-инче, өштер! Силерин ажил-инке чедиксининг болу-рунарын соңгуулар чуректи хан-мындан күеп турар.

ССРЭ-нің профессионалдар эвилелдеринин XII съездине

ССРЭ-нің профессионалдар эвилелдеринин XII съездине, бистин чүртүтү мадырыг ажилчы ан-гызыг, алдарыг совет интеллигенцияга, профэвилелдеринин бүтү кезигинериге — коммунист иде-ейлг тургузуушкунуң Совет Эвилелини Комму-нист партиянын Төп Комитеди ийг байыры чедирин тур.

Бодунуң хузаагелинде 50 миллион ажил ажилчынары болган албан-хаакчыларын каттыштыр турар совет профэвилелдер коммунизм дээш демисе-те бистин партиянын иделелг даянгымы болур турар. Профессионалдар эвилелери бистин чүртүтү күрүнө, ажил-агыл болган хей-нити амдыралында чутула ролду ойноп, уаус ажил-агылнын чайгы-лыны чок көдүрүшкүчү дээш, совет кижилерин ма-териалдык чагай байдалын болган културалык деңгелини бедикшини дээш демиседе чоруду турар. Социалист тургузуушкунуң болган ажилчы чонну коммунист ботга кижилер херекти тала-мы-биле Совет күрүнени болган улаусту мурунуга профэвилелдеринин шыгаратгай алдар-хавыааы ча-застың дээш шаанымы-биле—Ленин өргөн-биле де-мелестинген.

Бистин чүртүтүс бодунуң хөмжөдөлиниң чаа уе-инче—коммунизм тургузуушкунуң калбартырың уеинче кинрген алдарыг уеде ССРЭ-нің професси-оналдар эвилелдеринин XII съездин чычкан. СЭКП-нин XII съездинин абыткаа коммунизм тургу-зуушкунуң улау программаны боттадырыңче совет кижилер кайгачы улау чогадыкчы күш-биле кинрикөөр. Экономиканы болган култураның чаа күчүлүг көдүрүшкүчү, Совет күрүнени күчүлүн улам улау-биле быжыларын чедип алыр, комму-низмдин материал-техниктиг базасын тургузар, ка-питализм-биле тайбың чарыша социализмдин тий-делгезин хандырар, өш-не саймалангай капиталист чурттары чонун кичи бүтүзүгө олаштыр про-дукция бодурур таламы-биле чедер болган эртер деп—төөгүлүг сорулгазын шиптирээр таламы-биле шип-тирлг бажыны кылдыр артык чедип чыл планнын кайгачы улау олашталарын амдыралга боттады-ра бөр.

Коммунист партия болган Совет чааа чонун чагай байдалын дугайында мога чокка сагышты салып турар. Чыл-чыл-биле «совет кижилер улам эки чурттан турар дээш, оларын долтаал өшү турар материалдык болган улаа-бодал херекселери улам догуу-биле хандырынын турар дээш ора-далышкынче партиянын болган чазастың поли-тиказы, оларын бүтү-ле практиктиг ажил-чоруду-галы уланган. Ажил төлөктерини, пенсия хандыры-галынын улам ынай эсерин, аш-чөм продуктуларын, ийик-хепти бодурун дыка көвүдөдир, өмнөгө чедирин, школа-интернаттарын, урутар албан чер-лерин калбаа-биле турарын чедип чыл планы көрүп турар. Делегейде өш-не кыска ажил хуну болган өш-не кыска ажил неделгиз ССРЭ-те тургустунган ту-рар, чонун амдыралы деңгелинин дыка бедикшини чедип алынар.

Совет профэвилелдеринин агмы уеде өш-не кол, өш-не өбү көлгөн сорулгазы болза партиянын XII съез-дининг төөгүлүг шиптирлерин амдыралга ботта-дырың дээш, чедип чыл планы болган чедип чылдан баштайгы чымы—1959 чылдың онзалгаларын ху-саа бетинде кууседрин дээш демиседе ажилчы чо-нарын калбаа массаларын күженишкенин мобилизастар болур. Эгелээн чедип чылда булутарже, колхоз, совхоз, СТС бүтүзү чедип алыр дөң сору-галыны чедип алыр дээш бүтү улаусту социалист чарыжын профэвилел организациларын улам калбар-тыр журут. Бистин хуверинистин кайгачымы патриоттук шипчөмөшкени—коммунист күш-ажыл бригадаларын болган шалымчыларын чарыжын улам көгүдүдөр эргөжөк чутула.

Профэвилелери болза култура-техниктиг деңгелин болган таламы-биле ажилчынарга бүтү хемчеглер дузалачынын көргүрө, булутуларын мураакчыла-рын, чаарткычларын, рационализаторларын, чога-дыкчыларын иделейлг-биле дөткөр, оларын дур-жугалын негептерг хузаагелг. Профэвилел орга-низациларын эң чутула хузаагелг—күш-ажыл-лык бодурушкунуң үзүктө чок бедикшини, про-дукцияны бот-уезиниң чингээрин болган оң шынарынын бедирин чедип алыр, бодуругенин ав-томатизастарын болган механизастарын чедип алы-р.

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТӨП КОМИТЕДИ.

ССРЭ-нің профэвилелдеринин XII съездиз ажиттынган

Март 23-те Москвага Кремльдин Улау ордузунга ССРЭ-нің професси-оналдар эвилелдеринин XII съез-дин бодунуң ажилын эгелээн. Ам чедип чыл планын кууседр дээш демиседе иделейлг кинрик, бистин чүртүтүска коммунист тургу-зуушкунуң улау соругаларын амдыралга дилим боттадырып ту-рар ажилчынары болган албан-хаакчыларын профэвилелдеринин 52 миллион ажил кезигинерин төлөдөң 1275 төлөдөр съезде олуруң турар.

Зада хей алычлар.

Эртенгиң 10 ша. Коммунист партиянын болган Совет чазасты ууртукчулар жолаарга калы олурушкан. Оларын төлөдөр болган ажилчылар туруп келген, үр алаңы чазашканы-биле уткан.

ВПС-тин харгазы өш В. В. Гринин ССРЭ-нің профэвилелдеринин XII съездининг ажиттынган

нун XII съездининг ажиттынган чарлаан. Даштыкынын профэвилелдеринин болган ажилчынарынын хей саным организациларынн заада олуруп турар төлөдөрине өш Гринин съездининг болган совет профэвилелдеринин бүтү кезигинерин мурунун байыр чедирген.

Съездининг ууртук органына—президиуму, секретариатты, ресак-ция болган мандат комиссияларын соңтаан.

СЭКП Төп Комитетинин Президи-умун съездининг хүндүлүг президи-умунга диниктиг адим чазаш-кыны-биле соңтаан.

Дарлаанын чутулааш айтыр-ларын баштаан.

1. ВПС-тин ажилын дугай-ында өтөт болган СЭКП-нин XII съездининг шиптирлерин-биле холбоштыр профессионалдар эвилелдеринин сорулгазы.

2. Ревизия комиссиянын ажи-ланын дугайында өтөт.

3. ССРЭ-нің профессионалдар эвилелдеринин уставына чамдык эскертилгелер дугайы.

4. Бүтү-эвилелдинг профессионалдар эвилелдеринин Төп Чөвүлени болган ревизия комиссиянын сод-гууру.

СЭКП ТК-нын Президиумунуң кезигин, СЭКП ТК-нын секретары эш А. И. Кириченко өс бөргө, олурушканнар или-биле уткан.

ССРЭ-нің профэвилелдеринин XII съездининг Совет Эвилелини Ком-мунист партиянын Төп Комите-динин чедирген байырың а ном-чаан. Кремльдин Улау ордузун иштинге ийг байырашкыны болуп турган.

Съезх хун чурумунун бирги ай-тырын чутулаашкынче кинрик-кен. ВПС-тин даргазы эш В. В. Гринин иделгөз ачкан.

Бедик джүт дээш амдан эгелеп демисежир

Ажил-агыл, бүрүзүңгө бедик шынарлыг үрезин

Чаа черлерин ажитлаары болган агротехниктиг хемчеглерин экижи-лер-биле чергелестир джүтүтү бе-дилеринге сортугү райончуткан үрезинер улау уаус-улазым. Сортугү үрезинер тарылгаларына калбаа-биле шилчөвөй турган, та-раа култураларын джүтүтүң чылда гектар бүтүзүңгө 3—4 центерге бедик деп чедип чыл планнын айткан сорулгазын чедип алыр берге.

Сортугү үрезин анаа үрезинге бодаларга тараа култураларын джүтүң дыка бедик дээрин чам-дык колхозтарын кичжэ бадыткан турар. 1958 чылда Бил-Хем район-нун «Искра» колхозу «Людские» 62» деп сортугү үрезин чашкан 1000 гектар кымыс-тас шөлүнү гектар бүтүзүңгө 15,8 центер джүтү алган турза, оң-биле көжө «Бымыс» колхоз бир дөмөй черге анаа үрезин чашкан, чүтлө 11,1 центерин алган. Районун сортугү үрезин сортугү үрезинерин тарааш, чанында «Бымыс тараа-чы» колхозтун сортугү эвес үре-зинер чашкан черлеринге бодал-га 4—6 центер хей джүтүтү гек-тар бүтүзүңгө алган. Бо колхозтун №1 хову бригадасы кымыс-тастын «Скала» деп сортугү үрезин бол-ган анаа үрезин чангыс черге көжө тарааш, сортугү үрезин чаш-кан черинг бир гектарында 25

центер, а анаа үрезинин чери-ден 17 центер джүтүтү алган.

Бил-Хем районун «Тингелге» колхозу сортугү тарылгаже бүтүн шилчөвөй болган үрезинерин бе-леткеп алган. «СЭКП XII съездин» колхозу ап көргө, мыд үрези-нер чажар шынарынга чедип ам-лаа бүтүн арытталыман. Урезин ажилчыне киччөргөй салбын тур-ган, бедик джүтүтү манзаа херөз чок.

Бил-Хем районун колхозтарына сортугү тарылгаларын хууа куу болуп арттыман. Ичанла-лаа бо чорук колхозтарын даргаларын болган агрономдарын дүртөстөйя турар. Тараа белеткеп черин дам-чытыр, бо чылмы 4050 центер сортугү үрезинерин орап алырыа күрүнө чөмөжөөр турбуже, амга чедир үрезин арытталышкыныа кирбейн турар чорук колхозтарын удуртукчулар сортугү үрезинерин чедип улеведей турары-биле тайылбырлаттынар. Колхозтар сортугү эвес үрезинерин тарып турар, сортугү үрезинер тараа белеткеп черинг сказында чылар чорук-биле моон соңгаар өтөпкөй болас.

Урезин ораашкынын дүргөли-ри, бүтү үрезинерин чажар шы-нарыга чедип ажалдан алган ту-рары чутула. Бо чылмы үрезин улашкынычче онза киччөргөй салыр журут.

Чаа хөдөлип эгелээн

САМАГАЛАП. (Телефон-биле). Тес-Хем районун колхозтары та-рыкы мадырыне түс черинг че-мичиндилегин, маалыга өдөк тө-гөр ажилы херекке алабын кел-генер. Хөргүнүң үнүш-дүжүтүтүң бедиктерин чутула чутуу болур өдөк районун кайы-лаа колхозуңуң деңгезеринде чыл бүрү тейлени берген, артында кемичиндилеге ажилаларына көнүчү таарымчалыг иринди хевиринг аларган чыткы-лаар.

Колхозтарын шөлдеринде хөргүнүң үнүш-дүжүтүтү бедик өвөс бай-далда турла-ла кемичиндилегин ажилалабын турары харлаанчыг.

Шаган-Арыг МТС-тин ком-байнери П. Кобанов комбайнга алды чыл ажилдаан. Бо чылмы ол көдө ажил-агыл машиналарын септеринге иделейлг ажил-лап турар. Комбайнер Улау-Хем районун «Чодура» колхозунуң кемичиндилеге кинрик алыр дугай-ында билдиринишкени берген бо-лаш эки ажилдарын күдүзгөн.

Чурукта: П. Кобановтун ком-байн септеп турары.

Фото О. Сувакиттин.

Менди алдынып турар

Улау-Хем районун «Улау-Хал» көдө ажил-агыл артыгың шээр малы массалы-биле олодлап, чаш телу менди алдынып турар. Сөөлү каш хонукта төртүтүңгөн 800 ажит хураганнар эки доругун ту-рар. Хойжулар Маны-Хал, Донгу-оол агар төрөң 246 хонук хура-ганнарын менди алганнар.

Артыгың мал өмчилери болган зоотехниктери кадарчыларга үр-гулук барып, маалың, өш маалың чаа төртүтүңгөн хураганнарын байдалын, ажаллазын көрүп, ма-ал

чынарга боттарынын сүмелерин берип турарлар.

Боос болган төрөң мал немөдө чөм-биле хандырылган, маалын чаш телу отка кинре бөргө эки шынарлыг көк ситген кадарчылар-нын козанында белен бар.

Колхозта школаның коллектив-биле колхозчулар 30 кижик зоотек-ни Серенаттын башталгызы-биле хойжу Кысыла-оолун ууун дурту 25 метр, доразы 8 метр улау ка-жазынын хөргөнни шөф-биле коп-тарып берген. Коптарган хөргөң 80 тонна болган.

Дуржулгалыг ажилчын

Тожунуң райулеттук комбинаты-нын чазанычын В. Давыдан комбинатта дуржулгалыг мастер-дин бирөөсү. Оң чазан кылган өт-херекселеринин шынары эки.

Дуржулгалыг ажилчын бажын иштинин өт-херекселерин чазан кылдырыга өвөш эвес кижилерин өөртөкөн. Оң өөреникчилери турган Баллаң, Дагбыжы, Боканов олар ам 4—5 раздыгын чазанычлары болганнар. Эрткен чылмы 10 класс

дорсан өөреникчилерин 2 кижип Бол Давыдан чазаныга өөртө-кен.

Уластур комбинатынын чазаныр деңгир эркен алдарын бодурулге планнарын ажит кууседрен. Чала-ныччылар 1959 чылдың планын хуусаа бетинде кууседр, планда дашлаар 10 муң рублдин продук-цияны күрүнөгө бөр дөң соңи-ажыг чарышты уади калбартын турарлар.

Хөмүр даш тывыжын көвүдөдүп турар

Чазананың хөмүр даш шатказы моон мурунда ай бүтүзүңгө 28 тоннада хей эвес хөмүр дашты берип турган. Партиянын XII съез-дининг төөгүлүг шиптирлерин амдыралга боттадырып дээш со-циалист чарышты дагыларын бодуруңга калбарташында чүтөс.

дильде ам шаткээр хөмү 50 тонна чедир хөмүр дашты казып турар апарган.

Шатканың дагылары өштер Ондар, Бегин, Леонов олар бүр-бүрө нормалын ажит кууседр, чарыштын муруну олурунда чорун турар.

мунитмнин элээн бэлтгээн хэр

АКШ-биле „кады ажилдажылга“ Пакистанга чүнү бергенил

Пакистандын талаа-жээлери мартын эгизинде Американын Баттышан Штаттары-биле ийи талаа-жээлери шериг керээзин чарга-чар. Ол чорук Барышын таланын империалисттик бөлүктөрү-биле Пакистанын чыгыш талаанын хара-жазынча чүткүр харажы даштыкы политика-биле болгон ийи талаа-жээлери шериг керээзин чарга-чар. Ол чорук Барышын таланын империалисттик бөлүктөрү-биле Пакистанын чыгыш талаанын хара-жазынча чүткүр харажы даштыкы политика-биле болгон ийи талаа-жээлери шериг керээзин чарга-чар.

1947 чылда тыштык келген америк күрөс Пакистан болза, колхозшанын кадыг-берге хуш-руннен эң-не хожудангай эконо-микасы, политика, шажын-чуу-ла болгон чер-девисээр талаа-биле сандаргай чорукту салга ал-ган. Мынчанга Пакистандын мур-нунда бергелери Баттышан Штаттар америка «дузаламчы» дээр чүткүр Пакистандын чагырыкы бөлүктөрүнө сыгаш, ол чүткүр агрессия империалисттик бөлүк-төшкөнү киржирини тайыр болгон айымалыг орууча кыр-диде.

Вашингтон Пакистанга доллар-ды «дузаламчы» берип тура, оң эч кара-сагыштык сорулгазын беш чажырап деп орадашкан. 1953 чылдык чакынында күткө секретари Далес мында деп ме-дөг-дөө: «Пакистанын улугу болгон оң удуручкучулар боттарынын шажын-чуулагынын болгон дили-минин ачы-биле чүткүр бөлүгү шериг шижээс кылып турарлар. Ол шижээс камгаалап чорук чу-гула. А 1954 чылдык январь 2-де «Нью-Йорк таймс» солун мынчал-бижээ: «Бүткүл, идегилг өнүк-Пакистан болгон ийги өнүк-Турция олар, шериг дымы-биле чуугаалар болза, бүтү Ортаа-жээ Чөөн чүткүр харажы кылымш-кылдыртып туруп шыдаарлар».

Пакистан 1954 чылда СЕАТО дээр шериг бөлүктөшкөнүн кирген, а 1955 чылдык чакынында —агрессия Багдад керээзин кат-тышкан. Америк империалисттер пакистан чакатын бо шериг бөлү-ктөшкөнүн киржирини тайыр болгон сөгүртүп алган, Пакистанга чү-тү милитаризациянын аар-берге түгүлгөсүн чүтүргөн.

Оң даразындагы чыдарда Па-кистанын шериг чарыгдалары улам-на өсүп турган, мынчанга 1958—59 сан-хөө чыдарында-ла чүтүрүп бүтү оругдаларын 56-дан амыг хуузу, а херек шырмыз —шүтүрү бары бирин ачаа чарыг-даа. Бир эвес америка «дузалам-чы» Пакистанын күрөс оругдалары-нын бары 40 хуузу деп чүткөн эл көөр болза, ол чүтү шериг чарыг-даларында чүткө америка «дузалам-чы» догуу-биле эвес, хара-жаа болуучу хуула харажыларын улуг кезин баа үндүрүп турары бил-дигири апар. СЕАТО-га киргени-нин соома баштайгы ийи чыдар-ынын дургууда беш пакистан шериглерин саны ийинден амыг катан көвүздөн. Стратегит ору-тарын, шериг-агаар болгон шериг-дала баазаларынын, боду баш-картынан сарыларын салып үн-дүрлөнгөн шөлчүгөстөрүнүн ту-душкучулары чүткө калбарган.

Шак мындыг байдалыг чорук Пакистан-биле кожа-хөлбө туруп турар тайбынга мынчалыг кү-рүмелери дүвүрөтпейн барбас бол-байлаан.

1958 чылдык апрель 14-те совет-пакистан харылааларын дугайында Совет чакатын ме-дөг-дөөн паралаан. СССР-ге болгон та-бынга мынчалыг эске-лаа күрү-медерге уур амыгдалар сорулга-биле Пакистанын девисээрине шир-иг баазаларын тургузар болза, ол чүтү кайы хире аар-берге чүткө таарымын болон көөрү биле чак-аа-жээ пакистан чакатка эл-на-йралчы өзү-биле сүмөлөн. Ийи күрүмелери аразында харылаа-ларын тайбын кожа-хөлбө ту-ру-рун принциптерин үндөмөл чорударын Пакистанын улугу-чү-чүлүгү Совет чакат сүмөлөн. Мынчалла-лаа Пакистанын ча-гы-рыкчы бөлүктөрү шижээс үнү-дү-мөлөйлөй, АКШ-тын шериг бе-деткелдерин киржирини харажыг политика-биле үргүчүдөшкөн ту-рар.

Пакистанын агрессия шериг бөлүктөшкөнүн киржирини болгон АКШ-биле шериг эвеле-ла чүткүр даштыкы политика талаа-биле тускайлап чорукта дык-кы-зыгдалар турар. Ону дыкка хей пакистан амылакчылар болгон паралаа органын минин айтып турар. Чижээ, АКШ-биле эвеле-де-жир дөргө-ле «Пакистанын иш-тики херектеринге барыш талаа-күрүмелерин кызыгаар чокка холгараашыны ол болу» деп

Чөөн Пакистанын чаканын баш-тыкчы турган Атаур Рахман демдөгдөн. А улуг сазылар-жаа-лырлыг «Барачи коммерс» деп сөстүүз «америк дузаламчы Паки-станын америк колониянын бай-далында чедир дорайтады» деп би-жөөн.

Пакистанын экономика-биле америк «дузаламчы» чогум кадыг амыктыг чүткүр бергенил? Ол ай-тыртыг карылап турар чамдык кол түнөөлөр бо-лур.

Феодализмдин дыкка хей саныг артышканын аспактаган Пакистанын көдөө ажал-агыл чүтүткүр чонун амыг үдө аш-чөм-бө хандырыптар шаа чок болу берген. Мынчанга 1947 чылдан 1956 чылга чедир Пакистан 2.422 муң тонна тарааны салып алыр-жаурга таварышкан. 1957 чылда тарааны кыр сандып алыр 1.136.080 тонна чеген. А Индия-дан чарыганынын түнөөлөндө Ин-достан чартык ортуу-чуу эң-не тараа-жээ черлери Пакистанга кат-тыгып киргени билдигири болгай!

Пакистан капиталисттик чүтүр-түрүшүн агар-чиг-эт алыр чери болуп турбушкан. Чүтүткү тускай ма-ши-на туулушкуну чок; металлургия чүткө демирин катан эмдирери-биле кызыгаарлатып турар. Тускай национал металлургия ба-за-зын тургузарында даштыкы мо-нополиялар, эң мынчалык америк монополиялар шактыктап турар.

Пакистан улугу амыр-аалыны денелди-дегелде эң-не дора. Ам-чүт болза чүткө ачаа-ла бо-лушкун апарган. Ол мынчалык ая-зы-бүрү аарылап непертер турар. Чүтүткү чүтүткү чонун 30 хуузу малярна деп аарыг-биле хо-чураан. Эрткен чылдык чакынында сарыг дымаз болгон быжар дымаз непертер келереш он-он муң дык-лери амы-тыныга чегкен. Чүт-та өдүр чорук бир муң кижилерин 33-жүнгө таварып турар; чаш уругдарын өдүр чорук Англия-нында 8 катан чок; кижини амыр-аалыны ортуу-чуу уругчу-лөшкүн чүткө 27 хар. Ортуу-чуу-ла амыр, Пакистанын чүткө он беш кижинин чүткө бирөөн номчул, бижип билер.

Пакистанын АКШ-тан эконо-мика болгон политика талаа-биле ха-маарыгалымы 1958 чылда, овоз-илерден. Ол үдө АКШ-тын эконо-микамы кризистик бөлүштүрүш-кө-рүмө-биле тууруп турган, мынчанга америк монополиялар АКШ-ка ке-дөр кел чоран кризистик аар-берге уружтарын хамаарыгалыг чүт-тарга чүтүрлөп орадажып турган билдигири болгай. Пакистанын чиг-эттерин сандып алыр чорук ды-ка кызыгдалар; оларын өрткө-тери кудулаан турган. Ол чорук Пакистанын ашма хөрөнгү кур-ла-ларын төткөлөргө болгон улу-гүтүрү кызыгдалар баа чартык фабрикаларын үндүр саларын эвезедирин болдурган. Чүтүткү дыкка хей бодуругдарын чартык көзиден эвезеи амыгдалап турган. Ажыг чок кижилерин саны көвү-здөн.

Экономика талаа-биле бергелер-ин улугушкыны болгон Паки-станын калбак масса чонуну амыр-аалы хандырылга байдалын дорайташканын чагырыкчы бөлүк-терин америкачылык политика-зын тараанынас чорукту күш-те-лери болдурган. Ажыгчына-рын болгон тараачынын де-мисеи идепкей-жөөн. Эрге-чагыр-та-ларын кадыг-дошкун аажыла-шканын-даа тоовайн элөөн каш хоорайларга амыг соксадымын-на-ры болгулаан. Карачи даштыкы нефть компанияларынын элөөн аш-мун амыгчыларынын 1958 чыл-дык майда эгелен амыг сокса-дымын Пакистан Чөөн Пакистанын нефтичирин болгон Суинин (Ба-рыш Пакистан) газ бодуругдары-нын амыгчыны каттышканын түнөөлөндө, ол Пакистанын төвүгүндө эң улуг амыг сок-садымын бирөөн болгон болгон болгон тускай паралаа беш а-жыг-биле бижээ. Сентябрьда Барыш Пакистанга 30 муң хире амыг чон амыг соксадымын кы-лыгын кылганар.

Оң-биле чергелешир Паки-станын демократтыг хей-нигити чүтүткүр хамаарыга чок даштыкы политика-биле чорударын, бүтү-ле күрүмелер-биле эл-на-йралчы ха-рылааларын хөжүдери, чүтүткү агрессия керээздерин үнерин нег-дөөн күштөдирген. Ол хамаан чок чакатка чок бөлүктөрүн иштөө-лө-бөз чакатын политика-биле бу-руудаткан үнер динчалып турар апарган. Пакистанын премьер-министри чоран И. И. Чундигар 1958 чылдык сентябрынь 4-те Национал хуула-дын сессия-зын чүтүткү даштыкы политика-биле эдө көвүрчө кылдырган. «Доон» солун

сентябрынь 9-та «СЕАТО-га ту-рарга амыг чүткө?» деп эгелг чүтүлү паралаан, ол шериг бөлү-ктөшкөнүн киржиринде Паки-станын амыг амыктыг чүтү-дө-чигингенин илереткен.

Чүткө экономика-биле пол-итикти кризистик чидгелешир-кени антиимпериалисттик шижээс-кени күштөдирген. Америк кү-тү-бүшкүндө костадымы дөш де-мисеи чүтүткү чонун эң-не калбак кезектерин талаа-жээ киржип турар. Пакистанын на-ционал хамаарышпас чорук дөш, оң даштыкы политикага нейтрал-итеттик болуру дөш демисеи турар политиктиг партиялар улам-на саздар-халдарыг болу бер-генер. 1958 чылдык күзүндө америк солунарын корреспон-денттери Пакистанга «барыш талаа-жээ үдүр үдөлөргөн» өзүп турарын дүрөп меделеп турганар. Импе-риалисттер болгон Пакистанын оларга чашпаалаан чагырыкчы-лар боттарынын туружун бож-жонго эгеленген билдигири турганар. Шак мынчалык баарда, чамдык бөлү-ктер парламент институттарыг уууткаарын болгон Пакистанга амыг диктатураны тургузарыг шижирткөөнөр.

1958 чылдык октябрь 7-де чүтүткү чакат кризис баа ктап эгелген. Президент Исхандер Мирза дайын байдалы киргенин дугайында хойлууну үндүргөн, чеп-сектик күштерин кол колаңды-лакчы генерал Айюб-ханнин ха-мааты администрациянын баш-чыны кылдыр тоңулаан. Айюб-хан октябрынь 25-те чаш паки-стан чакатын баштыгын апарган болгон оң камгала министриг баа-жээ кижилеринин талаа-жээ министрин албан-хүлөөлөй алган. Октябрынь 27-де Исхандер Мирза албан-хүлөөлөй дүшкөн, мынчанга Пакистанын президен-ти Айюб-хан апарган.

Оң мурундагы корум-чүрүм чонун караанга-ла болуучу ат-ал-дарыг догуу-биле чадирпекен турган ужурун Пакистанга шер-иг диктатураны тургуштунган чүтүткү иштине кадыг-лаа уу-ла-нымын таварышкан. Бир талаа-жээ Айюб-ханга баштаган чаш пакистан удуручкучу чүтүткү политика-биле болгон экономика-биле бергелеширген уштурун күсөп турарынын дугайында меделдөө-нөр.

Мынчалла-лаа ол аазашканын амыр-аалыг боттарында.

Пакистанын даштыкы поли-тика-жээ кадыг-лаа эскерил-кени болбаанын аныгы, ол политика улам-на антинационал-итеттик болгон империалисттик шижээс апарган. АКШ-биле ийи талаа-жээ шериг керээзин Пакистанын чар-ганы ол дугайын эң-не толоргай-биле чуугаал турар. Совет Эмеле-л эл-на-йралчы өзү-биле чангыс эвес улаа сагындарып турда-ла, пакистан эрге-чагыргалар болуучу чүтүткү тайбынга мынчалыг кү-рүмелерге уур дайын авантюри-зистек турар АКШ-тын агрессия шериг бөлүктөрүн киржикчи болдурганар. Оң-биле кады Па-кистан ам америк шериг баазала-ры, оң иштине ракеталар ба-заларын тургускан девисээр апар-ган. Америк тускай эрмекчилерин дөрт удурутула-биле тургустун-га ол баазаларын даштыкы күрү-мелер СССР-ге болгон Пакистан-биле кожа-хөлбө тайбынга мын-чалыг күрүмелерге уур кайы-да-у-лө-дө эгелен амыгдалап турар болу-р.

Чаш корум-чүрүмүн иштик-ти политика-биле бөлүгү чүтүткү де-мократтыг күштерин иштеп-сүрү-п турар. Күрүмелер хамаарыга чок даштыкы политика-биле иштеп-сүрү-п турар талаа-жээ карачи бажы-на-жылаан. Декабрьнь 15-те эрге-чагыргалар суралыг депшилеги чогалчы Тайбынны Бүтү-делегит Чөвүлөдүн кижигү Фазз Ал-мек Фазти туруп хорулаан. Ол мынчалык амыгчы аныгы кадыг-дошкун амыгдалап, иштеп-сүрү-п чорук күштөгөн.

Пакистанга болушкун — им-периалисттик күрүмелер-биле шериг болгон эске-лаа «кады амыг-ла-жыганын» орууча кирген чүтү-кайы хире берге байдалга тавар-жы дөргөнүн толоргай херекчи-дир. Мынчалла-лаа пакистан улус боттарынын чүтүткү чагырыкчы бөлүктөрүн улуска уур поли-тика-зын хоралын улам-на ха-ны-бы-биле бөдүрөп көрүшкөн, боттарынын чүтүткү даштыкы саздарын уууткаары дөш, он шер-иг бөлүктөшкөнүн үнери дөш, делегитин бүтү чүтүткү-биле эл-на-йралчы харылаа-лар-ны туудары дөш демисеи турар.

В. МОСКАЛЕНКО,
В. ШАСТИНКО.

Цейлонун наймысалы—Боломбода эң хей чүтүткүчүлүгү кудумчуна бирөөн.
Фото Б. Работуу. СЭТА-нын фотохроникасы.

Румынияда часкы тарылга

БУХАРЕСТ. (СЭТА). Румын Улус Республикада часкы хову амыла-ры калбарган. Чазын чажар куу-туралар—арбайнын, суланын, ча-зын чажар кызыл-тастын, чигар срезданын, тарымал тоорукту чаштырышкыны чоруп турар. Констанца областа чазын чажар куу-туралар чажар дөш шадерин 71 хуузу тарыттыган. Бухарест, Тимишоар, Орадин областарда дыкка дөш шадер тарыттыган. Кур черлери амылаа кыр-рип болгон сугтарыга амыларын

чоруканын түнөөлөндө чүтүткү тарыга шөлү бо чылын 500.000-дан хей тектарга калбарар. Бо чазын куурууза тарымыр шөлү дыкка улагар. Ол куу-туралы тарымыр 3.800.000 гектар черин тускайлаан. Ол шөлү чартыг кел-хүн 2-ден 4 шак чедир, азы 3-ден 5 шакка чедир көргүзөр, а ол өйдө 2 дугаар сменнэн өөрөңкч-лери кичээлин дооспаан турар бол-гон олар бежөө улуг кижилер-биле казы кинолар ужурга таварып.

Кино билдин саларында баа-зын эвес чорук бар. Кассир Чер-мелева кино билеттерин бажыныга тура-ла таныш көрүштөгөн, бо-лунга амыктыг чүткө кылыптар хире кижилерге салыптар ужурун кел-жөө кинога кээрге кам-ла билет артеан болуудаа хааа эвес. Би-

Бразилияда депшилгелиг чаа солун

МОНТЕВИДЕО. (СЭТА). Бразилияда негелен санында үнер «Новос румос» («Чаш улаанымын») деп депшилгелиг солунун бирги дуга-ры парлатын үнгөн. Эл солунун үдө-туружун тайылабыл турар мурунку чүткө: солун амыгчы аныгы аватарынын сагыш-сеткенин илердир болгон национал хосталга, демократия болгон социал депшилге дөш бразилия улугу де-мисеи идепкей-киржип турар деп айтып турар. Чүткө айтып турар болза, негелен санында үнер «Новос румос» чангыс эл-сеткениг болуучу чорук амер-ик империализм болгон оң иштик агентилерин бразил улус-

түн тилээрине кол фактор деп чүткө билдир көрүшкөн, чүтүткү бүтү-ле политиктиг болгон улусчу күштерин каттыштырар сорулга-дан болгон салган.

«Новос румос» солун иштик поли-тика талаа-биле эң-не револю-чү аныгы—пролетариаттыг эрге-ажыктарына, а улустар аразынын харылааларын талаа-биле —депшилгелиг болгон тайбынын күштеринин туружунга, социалист-тик чүтүткү талаа-жээ, импе-риалисттик мучу-дөш хосталган улустарын талаа-жээ, национал мучу-дөш илчирбизин үсө тыр-тат деп тураларын талаа-жээ туржун мурунку чүткө айтыган.

Француз амыгчы чоннарнын чангыс эви

ПАРИЖ. (СЭТА). Боттарынын экономика-биле байдалын экижирер дөш француз амыгчы чоннарнын де-мисеи бо хүнерде бүтү-ле проф-езилер организацияларын хөдө-дишкенин чангыс элгич чоруп турары-биле тайылабыл-вар. Олар амыгчы таларын улугу-тырары, социал хандырылга талаа-жээ чаша шижирлери кун чок болуурар дөш идепкей-де-мисеи турар.

Парижте болгон чүтүткү улугу-туу уулу-туу хуурааларында чүтү-бүр професиялыг амыгчы чоннарнын амыг соксадымын-на-ры, митингилер болгон чыс-каалары эрттип турар. Күш-а-жы-дыг бүтү-ниги конфедерацияла болгон христиан амыгчы чонун француз конфедерацияда кирип турар тууду амыгчыларын де-мисеи март 18-те Парижте болгон Парижтик чок-кавын-га амыг соксадымын кылган, ачаа 60.000 амыг кижиркешкен.

Март 18-те чүтүткү солгу талаа-жээ эң улуг 22 металлургия бугу-дураларын 40.000 амыгчы-на-ры амыг соксатканар.

Бордон амыгчынары март 18-те амыг таларын улугу-тырар, амыгчы байдалын экижирер негези-биле судноларын чүтүгү дүжүрүп, чүдүрлөнгөн ойтала-нар.

Чүтүткү эске-лаа черлеринге массалыг митингилер баа болгон.

Ажы соксадымын экономика-биле де-мисеи идепкей-де-мисеи турар. Луара департаментинин бодуругдарын амыгчынары амыг улуска уур дайынны сок-садынын негези резолюцияда «чүтүткү экономика-биле чартыла-зы дайын чорудушканын сок-сады-биле сырыг харылаа-жээ» деп меделген турар.

«Юманите» солунун меделген турары болза, амыгчы чоннарнын амыгдала денелени шапал чашадымын уурауланган шижээс-кин чүткө чангыс дун хун дургу-зунда беш чүтүткү 55 департа-менттерин шыа ады берген бол-гон ол шижээс чангыс амыг болгон.

Эйзенхауэр биле Макмилланнын кады кылган меделгели

НЬЮ-Йорк. (СЭТА) Юнайтед Пресс Интернейшнл агентилегин корреспондент Геттсберген (Пенсильвания штат) АБШ-ты президентин Эйзенхауэр биле премьер-министр Макмилланнын кады кылган меделгелин биж-мелин даштыкан.

Меделгеде чуугаал турары бол-за, «амгы үдө Европада маргыл-дамыг айтырыларын шижир-лө-лөргөн аргам болу чуугаала-жымыннарда бистерин кордап

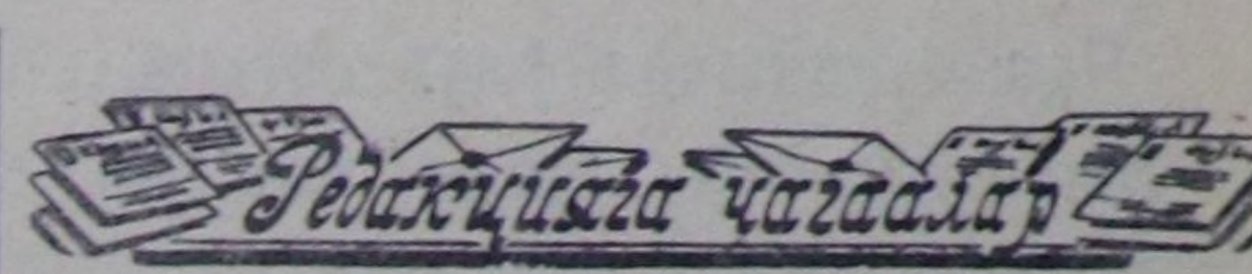
турарынын дугайында долу чүтүдүгү-чүтүгүн бистик ийи чакатарымын аразында туруп турар.

Бистер—Баттышан Штаттар болгон Баттышан хаан чери-ниги принциптер талаа-биле ду-гурушкан бис, мынчанга бистерин бодол турарымын-биле оларын бугу-лар беш де-мисеи чөвүл хуула-жы хамаарышкан совет нотага ха-рымын чогаткан турар ужура-ту.

Даштыкы монополияларга контрол тургузарын Индонезиянын амыгчыны негеп турар

ДЖАКАРТА. (СЭТА). Индонезия-нын професияларын төп феде-рация меделгеде парал үндүргөн. Иштик рынокта нефть продукту-ларынга өрткөти аарыларын дугайында даштыкы монополиялар-нын негелден чакат хуулап ал-байн барган, ол продукттар талаа-жээ чүтүткү иштик хергел-дерин хандырычы даштыкы нефть монополиялар албадарын ол меделгеде негеп турар. Професияларын төп феде-рация

ция, мынчалык Индонезияда нефть хуулаалынын 70 хуузу болуучу холунда туруп турар «Шнал» деп компаниянын нефть продуктулар санды турарында контрол тургу-зынча чакаты кылгырып турар. Бешин өрткөн улугу-туу дуга-йында негелден чакатка даштыкы нефть компаниялары кылган соода нефть продуктулары-биле ханды-рынын талаа-жээ корум-чүрүм чок чүтүлөр тыптып келген дээр-ин меделгеде чуугаал турар.

Мастерскаяны сегитсе чогуур

Чөөн-Хемчик районун «Хору-Даг» колхозун дугайы Маас ко-дө амыг-агы машиналарынын болгон багаж-херекселеринин септелгени үргүчү-ле эки шынар-дыг кылып келген. Чогуур дарган соолгу үдө автомашиналарын баа-септеп турар апарган. Маас бо чылын 140 азыттыг да-галарын соп кылган болгон чакы.

Чөөн-Хемчик районун «Хору-Даг» колхозун дугайы Маас ко-дө амыг-агы машиналарынын болгон багаж-херекселеринин септелгени үргүчү-ле эки шынар-дыг кылып келген. Чогуур дарган соолгу үдө автомашиналарын баа-септеп турар апарган. Маас бо чылын 140 азыттыг да-галарын соп кылган болгон чакы.

Кино көрүлдөзүн чүрүмчудар

Бил-Хемич Туран хоорайда Култура бажыны кино чүрүктар-ны көргүзөрин улуг чептестер бар. Чамдык солун киноларын хоо-райын чүтүткүчларынын чартык кезин көрбөй баргылаар. Оң чыл-да-жы чогум чүткө? Уругдарга кинону чөтөгөр болгон даштанар хүнде 2-ден 4 шак чедир, азы 3-ден 5 шакка чедир көргүзөр, а ол өйдө 2 дугаар сменнэн өөрөңкч-лери кичээлин дооспаан турар бол-гон олар бежөө улуг кижилер-биле казы кинолар ужурга таварып.

Кино билдин саларында баа-зын эвес чорук бар. Кассир Чер-мелева кино билеттерин бажыныга тура-ла таныш көрүштөгөн, бо-лунга амыктыг чүткө кылыптар хире кижилерге салыптар ужурун кел-жөө кинога кээрге кам-ла билет артеан болуудаа хааа эвес. Би-

леттерин коллективтик чатыг кыр-геш салып алырын орадажырга баа бир берге чүтү бар. Култура кидинин өргөлекчиз эң Мака-ров чокта Чермелева чатыгын шуут-ла хуулап албас, а чатыг кыр-геш келген кижилер дарган дөш чорук чамдык чок, а оң ужурун келген солун киноларын шүтүткүн хөрү-кочук берге.

Ол дугайын районун култура кидин өөрөңкч көргөш, хүнде көргүзөр киноларын санын хө-дөдир болза эки.

Бөлгүм ажилдавастан

Бил-Хем районун «Партиянын XX съездин» колхозун партия организация эркен күзүн өөрөң-диге чыгы эгелеп турда 20 амыг-кижи динчалыг агар-политика бөлгүмүн организастан. Индыг бөлгүм тургустунган боордан эске херек кырында чангыс-даа катан чыгып, кичээлден.

аини материалларын Улуг Төрөн чүтүткү буу-дүрүгүндө өөрөң-диге чыгы эгелеп турда 20 амыг-кижи динчалыг агар-политика бөлгүмүн организастан. Индыг бөлгүм тургустунган боордан эске херек кырында чангыс-даа катан чыгып, кичээлден.

СЭК-инч төөгүлү XXI съезди-

Е. САНДЫНЧАП.

Библиотека амыгчыларын манат тур бис

Бил-Хем районун «Партиянын XX съездин» колхозун Чериб култура кидиниче чүтү-суурун култураг денелди чыл каап каар, көдө Советтин мурунга келген туум өзүп турар. Ийи-школа, турм кино, клуб бар. Мынчалла-лаа библиотека амыгчы дугайында айтырыгы келсе Советтин сессияда, колхозта партия ор-ганизациянын бюронуна чууга-лажып, шижирлөп чалашкан. Колхоз баштаар чери ол айтыры-

ны көдө Советче азы райкул-тур култура кидиниче чүтү-суурун култураг денелди чыл каап каар, көдө Советтин мурунга келген туум өзүп турар. Ийи-школа, турм кино, клуб бар. Мынчалла-лаа библиотека амыгчы дугайында айтырыгы келсе Советтин сессияда, колхозта партия ор-ганизациянын бюронуна чууга-лажып, шижирлөп чалашкан. Колхоз баштаар чери ол айтыры-

Хуу бажын бе азы чүл?

Бай-Тайга районун төвү Төзү суурда орушка чоран кижилер хо-нар бажыны амыгчыны орук суур чоран кижилерге таарычылгы байдалы тургускан. Мынчалла-даа оң эргелечин эң Казанова ол-ла бажында өг-бүзгө-биле кады чүтүткү турар болгон ол бажы-ке кире эки чангыс. Эргелечин бо-лу хире-хире арагалар, бажыны-га шижээс-кин үндүрүптер ча-ныг, а ол өйдө рожа өрөөлө дин-танып чылар кижилерге-даа, 3—4 киж